

doba ima vrsnih majstora i umjetnika. Dekoracija se sada pretežno ograničava na hrbat knjige, dok se raskošni umj. uvezi rade uglavnom za bibliofile, pri čemu se najčešće kopiraju stariji uvezi. Potkraj XIX. i u XX. st. ponovno se veća pozornost posvećuje estetskom izgledu knjige.

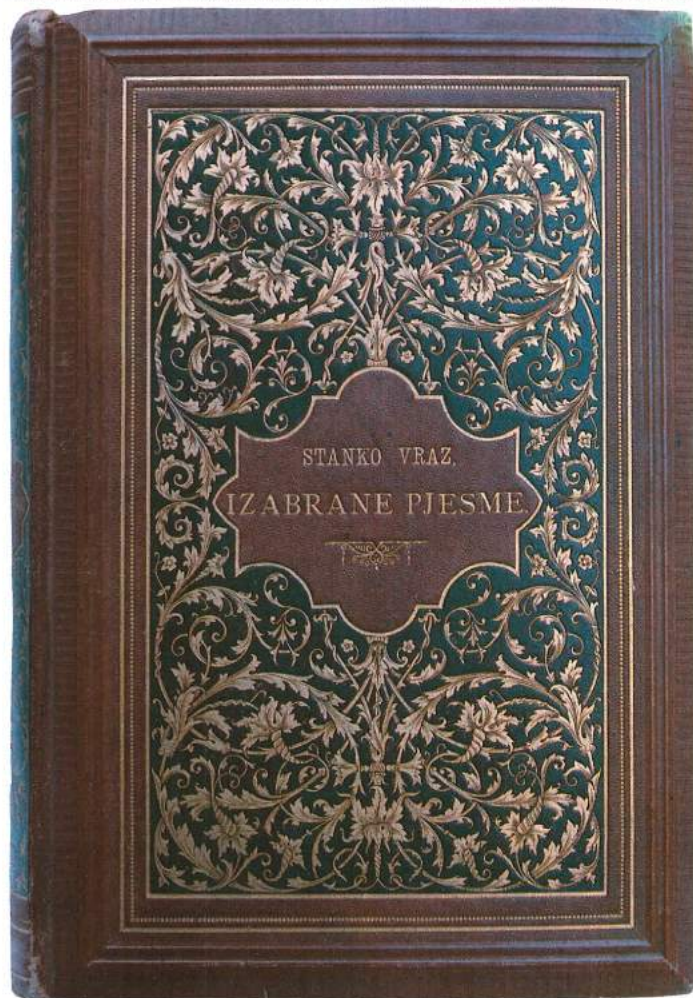
U hrv. crkvenim riznicama, muzejima, knjižnicama i arhivima čuva se velik broj dragocjenih primjeraka umj. uveza. Takvi su od starijih spomenika npr. »Evangelijar« (XIII. st.) i »Misal« (XII. st.) u riznici splitske katedrale, pa »Lekcionar« (XIII. st.) u riznici trogirске stolnice koji još do danas imaju očuvane srebrne, dijelom pozlaćene korice s umj. graviranim figurama. Iz kasnijih su razdoblja »Psaltir« (XV. st.) u knjižnici Male braće u Dubrovniku s kasnogotičkim ukrasom i »Misal« Dominika Kalmancséhija (Zagreb, Riznica katedrale) uvezan u crveni baršun. — Prva vijest o domaćim knjigovežama potječe iz XII. st. U XV. st. u Dubrovniku se spominju »magistri librorum«: Živan Radojević (1457), svećenik Nikola Radonjin i Ivan Matija Kabužić (1488); pop glagoljaš Grgur Kraljić iz Senja uvezivao je knjige u Istri 1497–1502. U XVI. st. djeluju »Paulus litteratus« u Zagrebu, Frane Rudičić u Splitu (1556), zlatar O. Fortezza u Šibeniku, koji je kovao srebrne ukrase i korice za knjige (matrikula bratovštine Sv. Duha 1577. i Sv. Ivana 1592), zlatar Stjepan Venčan iz Zadra (matrikula bratovštine Sv. Stjepana 1588). Premda su vijesti o domaćim knjigovežama, bilo u dokumentima bilo u zapisima na samim knjigama, sve do XVIII. st. razmjerno rijetke, nema sumnje da su brojne srednjovj. i novovjeke rukopisne kodekse (latiničke, glag. i dr.) uvezivali domaći majstori. Š. Ju.

KOBAŠ → SLAVONSKI KOBAŠ

KOCH, Vjekoslav, zvonoljevač (XIX. st.), djelovao u Zagrebu; potomak je stare njem. obitelji ljevača zvona. Izradio je 1873. po dva zvona za crkve u Kašini i Vugrovcu. U Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu nalazi se potpisano i datirano zvono iz kapele Sv. Trojstva u Majkovcu kraj Zeline (1877). Izlagao je na Dalmatinsko-slavonskoj izložbi u Zagrebu 1864.

LIT.: V. Hoffiller, Zagrebački zvonoljevaoci, Sv. Cecilija 1919, 13.

KNJIGOVEŠTVO, uvez izabranih pjesama S. Vraza, 1880. Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt

KNJIGOVEŠTVO, srebrne korice *Evangelijara* iz XIII. st. Split, Riznica katedrale

KOCKOVIĆ, Marijan, kipar (Zagreb, 23. VII. 1923 — Dubrovnik, 30. V. 1991). Studirao u Zagrebu (F. Kršinić, G. Antunac), diplomirao na Akademiji u Ljubljani 1952 (K. Putrih). Bio je lik. pedagog u Sarajevu, gdje je jedan od osnivača grupe »15 mladih« (1954). Od 1966. živi u Dubrovniku. Radi reljefe, situ i monumentalnu plastiku u kamenu, bronci, terakoti i kovini. Njegovi aktovi u mramoru odlikuju se čistim i jednostavnim oblicima, dok portreti otkrivaju psihološke značajke modela (*Mikis Theodorakis*, *Yul Brynner*). Stilizacija oblika i rustična struktura mase karakteristike su Kockovićevih skulptura u granitu (*Kolo*, *Radost*, *Majčina igra*), a u spomenicima su u prvom planu simbolički i ekspresivni sadržaji (Spomen-park u Pločama, Fontana heroja u Drvaru, Spomenik u Sisku). Samostalno izlagao u Zagrebu, Dubrovniku, Sarajevu, Ljubljani, Beogradu, Montrealu, New Yorku, Chicagu i New Jerseyju. Bavio se tapiserijom.

LIT.: T. Šuljak, Marijan Kocković (katalog), Sarajevo 1973. — L. Aleksić, Marijan Kocković (katalog), Dubrovnik 1975. R.

KOCMUT, Božidar, grafičar (Banja Luka, 20. XII. 1899 — Zagreb, 22. VI. 1977). Polazio je akademije u Pragu i Zagrebu. Osnovao je s braćom Mirosavljević u Zagrebu atelje za primijenjenu grafiku »Tri« (1929). Radio je kao grafičar i crtač u tiskari »Narodnih novina« u Zagrebu, a poslije 1945. u Zavodu za izradbu novčanica Narodne banke u Beogradu. Bavio se primijenjenom grafikom.

KOČUR, srednjovj. kaštel na mjestu prapov. kasteljera, Istra. Ostaci mu se nalaze na području sela Sv. Martin, na vrhu rta u kanjonu Raše blizu kapele Sv. Križa. Keramika i zidovi s poluobrađenim kamenim blokovima i žbukom dokazuje da je lok. bio naseljen od prapovijesti do sr. vijeka. Kapela Sv. Križa jednobrodna je, četverokutna tlocrta, bez apside. U njezinoj su unutrašnjosti veoma slabo očuvani tragovi baroknih zidnih slikarija.